

Verksamhetsuppdrag 2021

Uppdrag

Baserat på ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Kulturplanen 2020-23 med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans visions- och strategidokument (se bilagor) ges härmed organisationens fyra konstnärliga verksamheter Opera, Musik, Dans och Konst i uppdrag att forma verksamhet för kalenderåret 2021 enligt prioriterade återkommande kriterier från aktuell vision- och strategidokument 2019-21 samt specifika mål för aktuellt spelår. Respektive avdelning ges även i uppdrag att se över och upprätta detaljerade måldokument för 2021 till senast november 2020, vilka ska tillsammans med verksamhetsuppdraget följas upp i samband med Tertial- och Årsredovisning. Verksamhetsuppdrag och avdelningars verksamhetsplaner ska delges regionens kulturchef för dialog.

Verksamhetsuppdrag för våren 2021 inkluderades i verksamhetsuppdrag 2020/21 men uppdateras pga Corona-pandemins omfattande påverkan av hösten 2020 och våren 2021s program- och produktionsplanering.

Budget: Verksamhetsuppdraget för 2021 gäller under förutsättning att verksamhetsbudget tilldelas enligt budgetprognos (status 8 april 2020) och med förväntade statliga budgetuppskrivningar på ca 2 %. Personalkostnader för Norrlandsoperans Symfoniorkester, huvudsakliga kostnader för linjepersonal, investeringsbudget samt kommunikations- och marknadsförings-kostnader ligger utanför respektive produktionsbudget och redovisas separat – undantagen är särskilda satsningar på publikarbete och digitalisering.

Vision

Norrlandsoperan – en spelplats för nya uttryck.

"Vi är Sveriges ledande plattform för nytänkande scenkonst."

Konstnärliga mål

Norrlandsoperans konstnärliga verksamhetsmål baserar på ägardirektiv och den regionala kulturplanen 2016-19 och 2020-23. Målen är fastställda av styrelsen våren 2018. Samtliga mål följs upp och utvärderas utifrån kvalitativa och/eller kvantitativa indikatorer/ statistik tertialvis samt vid årsbokslut.

Norrlandsoperan är en plattform för musik, opera, dans och konst – och verkar enligt uppdraget i Region Västerbotten samt nationell och internationell.

1. Norrlandsoperans konstnärliga verksamhet ska präglas av hög kvalitet med bekräftelse och utmaning som ledord
2. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten
3. Norrlandsoperan ska tillgängliggöra scenkonst för barn och unga, särskilt verksamhet som stimulerar eget skapande
4. Norrlandsoperan ska vara en viktig aktör på den nationella och internationella scenkonstarenan

Värdegrund & programarbete

All programverksamhet ska beakta Norrlandsoperans värdegrundsperspektivet. Värdegrunden omfattar samtliga diskrimineringsgrunder men i enighet med Norrlandsoperans mål vill vi lyfta fram jämställdhets- och mångfaldsperspektivet. Vid programplanering och i programråd kan jämställdhets- samt mångfaldschecklistor som gemensamt tagits fram av Svensk Scenkonst och Teaterförbundet användas som kompletterande diskussionsunderlag.

Tidsplan för programarbetet 2021 påverkas av rådande Covid-19 och avslutas därför senare för att bibehålla flexibilitet för uppskjutna projekt från 2020. Fastställande av program och projekt ska ske i dialog och förankring inom konstnärlig ledning. Verksamhetens huvudprojekt för 2021 (större och resurskrävande projekt/produktioner, samproduktioner, residens, gästspel etc.) ska om inte särskilda skäl som t ex nätverksdeadlines, budgetjusteringar föreligger vara fastslagen i september 2020 för våren 2021 och november 2020 för hösten 2021. Verksamhetspresentationer av respektive verksamhetschef genomförs vid närmaste personalinformation innan biljettsläpp inför våren och hösten 2021.

Prioriterade målgrupper

Även satsningar på särskilda målgrupper kan under 2021 fortfarande påverkas av Covid-19 gällande personbegränsningar och riskgrupper. Det under våren 2020 påbörjade arbetet med uppsökande programverksamhet för isolerade grupper i befolkningen ska fortsätta i mindre skala.

Norrlandsoperan har enligt styrande dokument för verksamheten ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den **kulturella mångfalden** som finns i Västerbotten både som medskapare av kultur och som besökare. Enligt ägardirektivet är den särskilt prioriterade målgruppen för hela verksamheten **barn och unga**. Musik- och dansverksamheten har dessutom ett tydligt uppdrag för främjande verksamhet som ska bidra till återväxten av utövarna och produktions- och presentationsmöjligheter för kulturskapare båda i länet och nationellt.

Regionala, nationella och internationella samarbeten

Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. NO samarbetar med ett brett spektrum kulturaktörer. Aktörer i det fria kulturlivet, föreningar, andra kulturinstitutioner och offentliga aktörer samt myndigheter. Det regionala uppdraget förutsätter prioriteringar för att bygga upp och bibehålla samarbeten med båda tjänstemän, arrangörer och kulturutövare i regionen. Rutiner för turnerande och producerande vidareutvecklas fortlöpande för att säkerställa att Norrlandsoperans verksamhet når ut i regionen, nationellt och internationellt. Extra satsningar ligger på publikarbete och pedagogiska aktiviteter för barn och unga, arrangörsutveckling samt fokus på digitaliseringsprojekt i Västerbotten och NMD-område. Samarbeten bygger på såväl lokala, regionala samt nationella- och internationella relationer. Aktiv nätverksarbete är grundläggande för hållbara samarbeten, långsiktig utveckling av scenkonsten och balanserad verksamhetsekonomi. Nationella och

internationella samarbeten, samproduktioner och turnéverksamhet stärker Norrlandsoperans ställning som producent av nytänkande scenkonst.

Samarbeten och extern finansiering

Alla verksamheter ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner som bidrar till ett mer hållbart producerande och turnerande. Alla verksamheter ska prioritera att söka extern medfinansiering i större omfattning. Större ansökningar t ex EUprojekt och regionalt utvecklingsstöd ska förankras i den konstnärliga ledningen och med VD för att undvika konkurrens mellan ansökningar.

Publikarbete och pedagogiska insatser

Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar all konstnärlig verksamhet. Under 2021 ska extra fokus läggas på tillgänglighet för prioriterade målgrupper (barn och unga, mångfaldsperspektivet). Detta ska ske till exempel genom: pedagogiska aktiviteter som workshops och medskapande projekt; handledningsmaterial till skolor och arrangörer som kan tillgängliggöras även i digitala kanaler. Det ska samarbetas mellan konstnärliga avdelningar och samarbetspartners från andra kulturinstitutioner i regionen och kulturskapare ska involveras i arbetet.

Några publikaktiviteter ska arrangeras gemensam av några eller alla konstnärliga verksamheter på Norrlandsoperan som t ex *Öppet hus* i januari. Publikaktiviteter i *samarbete med Elektra* som t ex klubbkvällar eller after work program ska utvecklas vidare under 2021.

Digitalisering

Alla verksamheter arbetar strategiskt för att testa och implementera digital teknik med syfte att öka tillgängligheten till Norrlandsoperans kulturutbud för Västerbottens invånare. Under 2021 ligger fokus på:

Uppföljning och försättning av våren 2020s påbörjade pilotprojekt för att testa överföring av orkestermusik från Konsertsalen i Umeå till en turnerande operaproduktion i NMD-området, under förutsättning att finansiering och samarbete med Riksteatern kan realiseras.

Det prioriteras ökad digital tillgänglighet till pedagogiska insatser som t ex streamade/ nedladdningsbara workshops, introduktioner till konserter och föreställningar, handledningsmaterial för skolor, programblad, digitala guidade turer genom Norrlandsoperan. NOPlay! kommer att etableras under 2021 ännu tydliga som digital plattform för Norrlandsoperans besökare.

Vid utvalda tillfällen ska konsert, föreställningar, battles eller likanande streamas .

Särskilda satsningar

Årets kulturkommun - Robertsfors (våren 2021)

De största regionala kulturinstitutioner Norrlandsoperan, Västerbottens museum och Västerbottensteatern utser gemensam Årets Kulturkommun i Västerbotten. Upplägget är

lika mycket ett vinnande koncept för det lokala föreningslivet, befolkningen, kommunala kulturtjänstemän och näringsliv som för kulturinstitutionerna som har i sina uppdrag att verka regionalt och lyfta kulturen. Årets kulturkommun är en prioriterad satsning där invånare ska få tillgång till ett högkvalitativt kulturutbud och Norrlandsoperan ska etablera nya samarbeten. Norrlandsoperan engagerar sig med ett brett programutbud där projekt från musik, dans och opera genomförs. Utöver föreställningar och konsert erbjuds det pedagogiska aktiviteter för unga och vuxna samt insatser som utvecklar arrangörskompetens hos lokala samarbetspartners.

URBAN NORTH är ett prioriterat ungdomsprojekt för urban kultur och ett regionalt utvecklingsprojekt. Projektet pågår under tidsperioden 2018-våren 2021 med extra anslag av Kulturrådet, Region Västerbotten och Norrlandsoperan.

Urban North är ett regionalt utvecklingsprojekt som spänner över flera verksamhetsområden och som går i linje med Norrlandsoperans prioriterade arbete med publikgruppen barn och ungdomar i regionen. Inom ramen för projektet skapar unga dansare, musiker, graffitikonstnärer och arrangörer mötesplatser för battles, workshops, residens, jams och konserter i länet med fokus på urbana uttryck.

Nationellt centrum för musiktalanger - Norrlandsoperans symfoniorkester är en av aktörerna i det nybildade Nationellt centrum för musiktalanger. Initiativet gör det möjligt att stödja unga musiker och dirigenter på sin väg till en professionell musikkarriär, t ex genom masterclass och personliga mentorer, kursverksamhet och samverka med unga solister mm.

Umeå Jazzfestival är en prioriterad satsning för Norrlandsoperan enligt avtal med Umeå Kommun och Umeå Folkets Hus (UFH). Avtalet sträcker sig mellan 2019-2021. Samarbetet omfattar I barn och ungdomsproduktion tillsammans med Midgårdsskolan under Jazzfestivalen (med möjlighet att gå på turné i länet) samt I produktion av symfoniorkestern under Jazzfestivalen. Efter festivalen 2021 utvärderas samarbetet med Umeå Folkets Hus.

Rum för Performance

Performancefestivalen arrangeras från 2021 biennial i samarbete med Bildmuseet. Rum för performance ska tillgängliggöra performancekonsten genom ett brett program av performance båda i det offentliga rummet, på Bildmuseet och på Norrlandsoperan. Både internationella och svenska produktioner kommer att presenteras. Konstnärer från Västerbotten och studentprojekt lyfts särskilt. Det ska implementeras samarbeten med 3 konstnärliga högskolor inom Norden.

OPERA

Operaavdelningen ska under 2021 genomföra minst två 2 egna produktioner för stora scenen. Produktions- och föreställningsperioden för dessa stora projekt har förankrats 2019 och uppdaterades under våren 2020 i Norrlandsoperans planering som ligger till grund för program- och resursplanering för symfoniorkester samt andra större projekt på Norrlandsoperan.

Som följd av Covid-19 flyttas den ursprungliga planerade produktionen av *Tartuffe* till våren 2022. Istället blir det nypremiär av *Don Giovanni* i mars med 9 föreställningar i Umeå och ca 7-9 föreställningar på turné inom NMD-området (v 14-17). Vid framtagande av

verksamhetsuppdrag utreds fortfarande möjligheten att genomföra streaming av orkestermusik från Umeå till turnéorter i samarbete med Riksteatern under förutsättning att extern finansiering säkras genomförandet. Höstproduktionen *Hoffmans äventyr* ska involvera vuxenkör i operan. Verket planeras att spelas 10-12 föreställningar med premiär 9 oktober. Repetitionsstart vecka 33. Sista föreställning 4 nov.

2-3 andra operaformat ska presenteras varav minst ett projekt ska vara turnévänlig för mindre spellokaler och spelas i länet. Ett av dessa är format är kammaroperan *Kvinnogräl* med premiär januari 2021 som kommer att framföras på ett antal spelorter i såväl Västerbottens län som i övriga NMD-området. Andra format kan t ex vara gästspel, egenproduktioner, samproduktioner eller andra samarrangemang. Gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterade inom ramen för NMD-samarbetet.

Pedagogiskt arbete fokuserar på vidareutveckling av Operaskolan och Singalong samt aktivt publik- och arrangörsarbete med bussning med mera. Ett prioriterat område är Norrlandsoperans satsning på återväxten inom operakonsten genom ett kontinuerligt arbete med barnkören under professionell ledning. Under 2021 ska en extra insats ligga på framställande av handledningsmaterial till skolor.

Operaavdelningen ska samarbeta med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. Norrlandsoperans kör och barnkör kommer att vara delaktiga även i orkesterprojekt. Repetitör och operasångare medverkar vid orkesterproduktioner.

Fokusområden

Förstärkning av publikarbete samt lokala och regionala samarbeten ska ske för att bredda möjligheter att nå ut till nya prioriterade målgrupper t ex samarbete med Musikalakademin Strömbäck.

Nya samarbeten med andra opera- och scenkonsthus nationellt och internationellt ska inledas för framtida utbyten och möjliga samproduktioner t ex Sara Kulturhus Skellefteå. Under uppdragsperioden ska initiativ tas för samarbeten kring nybeställning av ett operaverk med kvinnlig tonsättare. Målbilden är premiär 2024.

Produktionsbudget 12.340.000 netto

MUSIK

Norrlandsoperans symfoniorkester ska presentera 15-17 egna konsertproduktioner per år. Dubblering av konserter ska göras vid minst 3 tillfällen. Dessa konserter skall om möjligt kombineras med konserter för skolor och/eller annan pedagogisk aktivitet i de kommuner man besöker. Orkestern ska under kalenderåret göra minst 2 nybeställningar varav maximalt 1 ska ha manlig upphovsman. Val av repertoar, dirigenter och solister ska diskuteras i programråd. Inför verksamhetsåret ska det regionala uppdraget analyseras och ligga till grund för eget måldokument.

Nätverket *Musik i Norr* där de regionala musikorganisationerna i de fyra nordligaste regionerna samarbetar vad avser turnéutbyte samt utveckling av nya konsertformer ska fortsätta under förutsättning att extern finansiering finns.

Orkestern ska även medverka vid aktuella operaproduktioner och Jazzfestivalen samt minst 1 dansprojekt (se vidare under särskilda satsningar). Samarbete med operaavdelningen med fokus på att utveckla och förädla pedagogiska projekt kopplade till operaproduktioner såväl i Umeå som i länet ska prioriteras. Norrlandsoperans kör och/eller barnkör kommer att vara delaktig i minst 2 orkesterprojekt per år.

Orkestern, hel eller i mindre grupperingar, ska turnera i länet med minst 3 produktioner. Minst 1 egen produktion av dessa ska riktas mot barn och unga.

Musikavdelningen ges i uppdrag att genomföra 12-15 produktioner med fria musikaktörer på turné i länet. 60% av länsutbudet ska riktas till barn och ungdom. Utövare från Västerbotten ska involveras. Turnéplanering i samarbeten med befintliga (MOTILI, Musik i Norr) och nya (På turné) samarbetspartner. Från hösten 2021 kommer musikavdelningen att involveras i ungdomssatsning Urban North.

Fokusområden

Musikavdelningen ska under 2021 förstärka det pedagogiska arbetet i länet. Turnéer ska kompletteras t ex med workshops eller samspelaktiviteter.

Nya samarbeten i regionen och möjligheter att nå ut till nya samt prioriterade målgrupper ska prioriteras i såväl planering som publikarbete (T ex Urban North, nätverk, föreningar). *Symfoniorkestern* fokuserar på utveckling av pedagogiska projekt, med samspelskonserter mm tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor i länet. Vidare ska El Sistema samt utveckling av Musikstipendium prioriteras.

Nationellt centrum för musiktalanger Norrlandsoperans symfoniorkester är en av aktörerna i det nybildade Nationellt centrum för musiktalanger. Initiativet gör det möjligt att stödja unga musiker och dirigenter på sin väg till en professionell musikkarriär, t ex genom masterclass och personliga mentorer, kursverksamhet och samverka med unga solister mm.

Umeå Jazzfestival är en prioriterad satsning för Norrlandsoperan enligt avtal med Umeå Kommun och Umeå Folkets Hus (UFH). Avtalet sträcker sig mellan 2019-2021. Samarbetet omfattar en 1 barn och ungdomsproduktion tillsammans med Midgårdsskolan under Jazzfestivalen (med möjlighet att gå på turné i länet) samt 1 produktion av symfoniorkestern under Jazzfestivalen. Efter festivalen 2021 utvärderas samarbetet med Umeå Folkets Hus.

Inför 2022 arbetas det med Jazzfest 2022 som prioriteras som gemensam nationell satsning av regionala musikinstitutionerna.

Produktionsbudget: 4.820.000 netto

DANS

Dansavdelningen ska 2021 genomföra 20-24 dansprojekt och gästspel varav minst 6 egen- eller samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner ska det vid ca fyra tillfällen även genomföras residensverksamhet, antingen i Norrlandsoperans lokaler eller i länet. Några av dessa produktioner och residens flyttades från 2020 till 2021 på grund av Covid-19.

Minst 3 av dansavdelningens produktioner ska framföras på Norrlandsoperans Stora Scen. Gästspel av Norrdans är prioriterade inom ramen för NMD-samarbetet.

I Västerbotten ska minst 6 projekt turnera. Av dessa produktioner/projekt ska minst 4 vara riktade till barn och ungdom, varav 1 blir en samproduktion med större fokus på medskapande i en interaktiv dansföreställning för barn och vuxna. Samarbeten i länet sker i nära dialog med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till publikarbete. Danskunskapande samt processinriktade pedagogiska insatser och aktiviteter med fokus på publikutveckling är prioriterade insatser i dansavdelningens arbete under 2021.

Danskunskapande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community projekt, öppna repetitioner som samtal.

Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska initieras och utvecklas t ex kring social dans inom serien *Dansbaren*, men också med andra aktörer som Umeå universitet, Midgårdskolan, Umeå Teaterförening, Vän i Umeå mfl.

En gång per år ska 1 större samarbete mellan dans- och musikavdelningen genomföras. Hösten 2021 satsas det på en gemensam produktion med hiphopartister, dansare och musiker ur Norrlandsoperans symfoniorkester. Denna produktion kommer även att turnera inom turnénätverket Dansnät Sverige.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som IETM och EDN samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Festivalen **Rum för Performance** genomförs i september 2021 i samarbete med Vita Kuben och Bildmuseet. Festivalen satsar på utmanande performance och fokuserar på nästa generationens konstnärer samt samarbeten med nordiska högskolor.

Fokusområden

Våren 2021 avslutar utvecklingsprojektet **URBAN NORTH** sin 3-åriga projektperiod med extern finansiering. Därefter integreras satsningen i ordinarie verksamhet med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar under hösten. I samband med denna övergång ska även samarbeten med musikavdelningen utökas kring denna genre riktad mot barn och unga.

Dansavdelningen ingår i projektet **Performing Gender – Dancing in Your Shoes (DIYS)**, som är ett 3-årigt EU-projekt med 11 samarbetspartners. DIYS är ett Community projekt med fokus på publikarbete, identitetsfrågor, genderdiskurs och medskapande koreografiskt arbete. 2021 ägnas åt etablering av Community arbete med lokala samarbetspartners och utbyte av arbetsmetoder mellan internationella partners.

Produktionsbudget: 4.620.000 netto varav 120.000 avser Urban North

KONST

Vita Kuben ska genomföra maximalt 6 utställningar eller motsvarande. Huvudfokus ligger på ljud-, video- och performancekonst av lokala, regionala, nationella och internationella

konstnärer. Installationer och en del av den pedagogiska verksamheten genomförs i samarbete med konstenheten Umeå Kultur.

Samspel med övrig verksamhet inom Norrlandsoperan ska beaktas med särskilt fokus på Rum för Performance där även konstnärer från Umeå/Västerbotten ska presenteras. Utställningar och installationer ska främst genomföras i Vita Kuben – med undantag för performance under Festivalen Rum för Performance under september 2021.

Vita Kuben är en del av Iaspis i Umeå, Konstnärsnämndens internationella residensprogram för bild- och formkonstnärer.

Fokusområden

Under 2021 förbereds Vita Kubens 20-årsjubileum som firas 2022 med särskilt program. Utställningar kompletteras med publikarbete och pedagogiska insatser som t ex introduktioner, workshops där även barn- och ungdomsperspektivet ska beaktas. Samarbeten med andra aktörer ska vidareutvecklas.

Produktionsbudget: 230.000 netto

Umeå, maj 2020

Tf Vd Gunilla Hägglund Sjöström

Konstnärlig ledning

Musik- och orkesterchef, tf programchef NOSO Anne-Charlotte Lundell
Operachef och programchef NOSO Malin Gjörup (avlidet)/ Tf operachef Britta Amft
Danschef Birgit Berndt